

Setembre cultural | Actualitzat el 15/01/2021 a les 18:57

?Contemplar l'estol

Maria Carme Rafecas escriu sobre 'El ball de les estornelles', novel·la de Muriel Villanueva (AdiA, 2020), Premi Antoni Vidal i Ferrando | «Quan llegeixes la Muriel Villanueva res no és el que estàs llegint. Hi ha una màgia. De seguida t'adones que ella ha creat un nou univers simbòlic que radicalitza el contingut»

«No és casual que estornella també signifiqui 'dona amb potencial?', en aquesta novel·la farcida de possibilitats d'interpretació i d'imaginació» | Maria Carme Rafecas

La paraula estornella no està reconeguda oficialment per referir-se a cap ocell, ja que el mot estornell, referent a aquests ocells que ens obliguen a alçar els ulls i emigren i retornen fent estols en llibertat i germanor, només té forma masculina. La Muriel Villanueva, però, ens planta *El ball de les estornelles* (AdiA, 2020), Premi Antoni Vidal Ferrando, perquè tota la feminitat de l'altivesa, el moviment, el canvi, la llibertat i la germanor, es faci visible en una societat que encara ens empresona en certes funcions i tabús.

No és casual que estornella també signifiqui 'dona amb potencial', en aquesta novel·la farcida de possibilitats d'interpretació i d'imaginació, escrita per una autora que sacseja i relliga gèneres literaris i paraules com poques ho saben fer.

Quan llegeixes la Muriel Villanueva res no és el que estàs llegint. Hi ha una màgia. De seguida t'adones que ella ha creat un nou univers simbòlic que radicalitza el contingut. Les dones que viuen a la trista presó de barrots i celoberts d'aquesta novel·la no són les dones que viuen a Wad Ras o a Puig de les Basses. Són les dones que s'han vist atrapades en cossos, en fills, en altres persones, en records, en pensaments o en injustícies. I en concret una dona, la protagonista, que et proposa nous trucs i descobriments fins al final del llibre.

Tant a *El ball de les estornelles*, com a *El parèntesi esquerre*, com a *La gatera*, aquesta autora ens ofereix una realitat que no és sinó una mera accentuació d'una altra realitat, ens transporta d'un lloc a l'altre en qüestió de segons i ens poetitza la lectura d'una manera magistral.

Des de la seva cel·la, la protagonista haurà de cavar un túnel molt complex per comprendre quins són els veritables barrots de la seva vida. Per explicar-nos-ho, l'autora experimenta fins a límits inimaginables i recorre al gènere teatral, a l'epistolar, a la metaliteratura inevitable d'algú que no

necessita dissimular els trets autobiogràfics, i a un surrealisme literal, el dolç relat dels somnis de quan aquesta protagonista, submergida en el seu iceberg vital, simplement dorm.

El perquè d'aquest garbuix d'estils, que en conformen un de sol, té a veure amb el que passa en la trama, el que suggereix l'obra, el que ha de descobrir el lector. A trets generals, és el sentit de llegir una novel·la psicològica feta des del joc, la bellesa i l'excel·lència. És el no entendre per què se'n parla tan poc, de la Muriel Villanueva, pel que fa a la narrativa per a adults. Això no tardarà a canviar, i el contrari seria una anomalia.

Com convertir un test d'embaràs en un desnonament? Com passar d'una simple sensació a una presó de barrots? Com construir túnels entre la carta a l'àvia, els pits xuclats pel nadó i la distància emocional entre dos que s'estimen al ritme d'una bombeta d'intensitat canviant penjada en un escenari amb públic? En les novel·les de la Muriel Villanueva és possible. *El ball de les estornelles* ens retornarà l'esperança de quan resseguim l'estol d'ocells i agraïm ser partícips de la bellesa. Serà sobre el paper, i no ens deixarà pujar la mirada.